

ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง ประโยครวม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สุภาชิตสอนหญิง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ประโยครวม
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ประโยครวม คือ ประโยคตั้งแต่ ๒ ประโยคขึ้นไป มารวมเข้าเป็นประโยคเดียวกัน ประโยคย่อยนั้นอาจเป็นประโยคสามัญหรือประโยคซ้อนก็ได้ และต้องมีคำเชื่อมสมภาค **และ และก็ แต่ ทว่า แต่ทว่า หรือ** ทำหน้าที่เป็นคำเชื่อมประโยคย่อยที่มารวมกัน มีลักษณะ ดังนี้

- ๑) ประโยครวมที่เกิดจากประโยคสามัญรวมกับประโยคสามัญ เช่น
  - ภรรยาผมตั้งครรภ์แต่แท้งเสียก่อน
  - วีรภาพอกแบบและตัดเย็บเสื้อผ้าเอง
- ๒) ประโยครวมที่เกิดจากประโยคสามัญรวมกับประโยคซ้อน เช่น
  - เกษตรกรแถวนี้นิยมทำนาและเลี้ยงปลาที่กินวัชพืชไว้ในนา
  - หมอจะไปหาคนไข้หรือจะให้คนไข้มาหาหมอ
- ๓) ประโยครวมที่เกิดจากประโยคซ้อนรวมกับประโยคสามัญ เช่น
  - หลังคาที่รั่วนั้นซ่อมแล้วแต่น้ำฝนก็ยังซึมลงมาได้
  - ครูสั่งให้นักเรียนอ่านบทที่ ๓ และทำแบบฝึกหัดท้ายบท
- ๔) ประโยครวมที่เกิดจากประโยคซ้อนรวมกับประโยคซ้อน เช่น
  - สุดาร์บประทานแต่อาหารที่มีประโยชน์และดื่มแต่น้ำที่บริสุทธิ์
  - เขาบอกว่าจะมาถึงพรุ่งนี้แต่ไม่ได้บอกว่าจะมาถึงกี่โมง

ประโยครวมที่มีประธาน กรรม หน่วยเติมเต็ม หรือหน่วยเสริมความเป็นคนหรือสิ่งเดียวกัน มักละประธาน กรรม หน่วยเติมเต็ม หรือหน่วยเสริมความในประโยคย่อยใดประโยคย่อยหนึ่ง เช่น

- ทิพย์ชอบลำไยแต่ไม่ชอบทุเรียน (ละประธานในประโยคย่อยที่ ๒)

ที่มา : เรียบเรียงมาจาก “บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม ๓” กระทรวงศึกษาธิการ